Univerza v Mariboru

Slomškov trg 15
2000 Maribor, Slovenija

Maribor, oktober 2025

Razširjeni povzetek poročila o izvedbi notranje programske evalvacije

Skladno z dokumentom Procesi notranjega upravljanja in spremljanja kakovosti študijskih programov na Univerzi v Mariboru, se z razširjenim povzetkom poročila o izvedbi notranje programske evalvacije, vključno z odločitvijo Senata Univerze v Mariboru, seznani notranje in zunanje deležnike.

Evalvacijska komisija (v nadaljevanju: Komisija), ki so jo sestavljali: 1) visokošolski učitelj z ustreznimi izvolitvami s področij evalviranih študijskih programov, ki ni zaposlen na Univerzi v Mariboru in ni v drugem pogodbenem razmerju s fakulteto, katere študijski programi so predmet evalvacije, 2) visokošolski učitelj zaposlen na Univerzi v Mariboru, ki ni v delovnem ali drugem pogodbenem odnosu s fakulteto, katere študijski programi so predmet evalvacije in 3) študent, ki ni študent fakultete, katere študijski programi so predmet evalvacije, je vsebinsko uskladila strokovno mnenje in pripravila Poročilo o izvedbi notranje programske evalvacije naslednjih študijskih programov Fakultete za kmetijstvo in biosistemske vede Univerze v Mariboru:

1. visokošolski študijski program 1. stopnje Agronomija - okrasne rastline, zelenjava in poljščine,
2. visokošolski študijski program 1. stopnje Biosistemsko inženirstvo,
3. visokošolski študijski program 1. stopnje Ekološko kmetijstvo,
4. visokošolski študijski program 1. stopnje Agrarna ekonomika in razvoj podeželja,
5. visokošolski študijski program 1. stopnje Vinogradništvo, vinarstvo in sadjarstvo,
6. visokošolski študijski program 1. stopnje Živinoreja,
7. univerzitetni študijski program 1. stopnje Agrikultura in okolje,
8. študijski program 2. stopnje Agrarna ekonomika,
9. študijski program 2. stopnje Kmetijstvo,
10. študijski program 2. stopnje Varnost hrane v prehrambeni verigi in
11. študijski program 3. stopnje Kmetijstvo.

Obisk Komisije je vključeval pogovore članov Komisije s pedagoškim in nepedagoškim osebjem, vodstvom članice univerze, predstavniki študentov, diplomantov ter zunanjih deležnikov. Članica univerze je Komisiji med njenim obiskom omogočila vpogled v vso dokumentacijo, ki jo je ta potrebovala za izvedbo notranje evalvacije. V času obiska Komisije so bili na razpolago vodje evalviranih študijskih programov ter zaposleni, ki so vključeni v procese v povezavi z evalviranimi študijskimi programi. Obisk je bil izveden dne 7. 11. in 8. 11. 2024. Ob koncu evalvacijskega obiska so bili preliminarni zaključki Komisije javno predstavljeni zainteresiranim posameznikom na fakulteti. Poročilo je postalo končno dne 16. 12. 2024.

Komisija je pri prednostih navedla, da delodajalci izpostavljajo kvalitetne diplomante in aktualnost študijskih programov. Fakulteta v SEP ŠP ustrezno vključuje izsledke anket o pedagoškem delu visokošolskih učiteljev in sodelavcev, ankete o obremenitvi študentov po učnih enotah, ankete o zadovoljstvu s študijem, analize podatkov in kazalnikov za področje izobraževalne dejavnosti in analize vpisa.
Komisija navaja, da aktualnih vsebin (novosti) ni eksplicitno zaznati iz SEP, analiza zaposljivosti in zaposlenosti ni podana v vseh SEP ŠP, pa tudi, da so z izsledki in ugotovitvami SEP ŠP študentje in

delodajalci slabo seznanjeni. Posebno pozornost je potrebno nameniti obveščanju deležnikov, da bo zanka kakovosti v celoti sklenjena. Fakulteta naj izvede SWOT analizo, kjer bi se preučile prednosti, slabosti, priložnosti in grožnje pri optimizaciji študijskih programov.

Veliko postopkov sprememb ŠP in posodabljanj je sicer izvedenih, vendar jih je potrebno formalizirati (zapisati).
V SEP ŠP se pojavlja več pomanjkljivosti (npr. napačno označena oblika ŠP pedagoški/ nepedagoški ŠP; med deležniki v nekaterih primerih ni študentov ali delodajalcev). Večina ukrepov SEP ŠP je zelo splošnih (npr. spodbujanje pozitivističnega odnosa do študentov; delo z bruci; po analizi učnega procesa bomo aktualizirali in dopolnili učne vsebine; posodobitev učnih enot; ...) in razlogi za ukrepe niso navedeni. Komisija sporoča fakulteti, da upošteva priporočilo UM, da za ukrep na ŠP naj ne bodo zadolženi dekan in prodekani, saj so to ukrepi na nivoju ŠP. Povečati je treba aktivno vključevanje diplomantov in delodajalcev pri posodabljanju ŠP in evalvaciji ŠP. Komisija še predlaga izvedbo izobraževanja o pomenu ankete o obremenitvi študentov po učnih enotah, tako za visokošolske učitelje kot za študente.
Komisija je ugotovila tudi delno ali večjo pomanjkljivosti oziroma neskladnost. Samoevalvacijska poročila so premalo konkretizirana, ne vključujejo povratnih informacij vseh deležnikov ter kot taka niso zadostna vsebinska podlaga za izvedbo konkretnih posodobitev in izboljšav študijskega programa. Akcijski načrt ni primerno pripravljen, saj je premalo konkreten v navedbi ukrepov ter odgovornih oseb za njihovo realizacijo.

Kot prednost komisija navaja, da so po izvedenih spremembah študijski programi po sestavi dovršeni, študijski programi pa so povezani z okoljem in odražajo potrebe zaposlovalcev; ŠP Biosistemsko inženirstvo je zgled izvajanja kakovostne prakse.
Priložnost za izboljšanje predstavlja preverjanje podvajanja vsebin po horizontali in vertikali. To posebej velja za program 1. stopnje Živinoreja in program 2. stopnje Kmetijstvo. Nadaljnja priložnost je izboljšanje definicije kompetenc, ki naj bi jih dobil študent preko praktičnega usposabljanja (specifično za ŠP Živinoreja (VS), Agronomija – okrasne rastline, zelenjava in poljščine (VS)). Komisija predlaga aktivno vključitev strokovnih mentorjev v prakso in večkratne obiske mentorjev na lokacijah prakse, redno in dosledno spremljanje izvajanja in posodabljanja vsebin na posameznem ŠP, kar omogoča odkrivanje vrzeli in pripravo korekcijskih ukrepov pod vodstvom odgovorne osebe za ŠP. Pa tudi posodobitev vsebin, kar posebej velja za ŠP Živinoreja in predmeta Vrtnarstvo in Poljedelstvo.

Kot prednost je komisija navedla, da se na študijskih programih 2. in 3. stopnje v določenem obsegu izvaja na študenta osredinjen pristop k poučevanju, ki zlasti na 3. stopnji študija sledi potrebam in interesu študenta. Fakulteta ima aktiven pristop pri odpravljanju ovir za študente invalide. Študenti aktivno sodelujejo v študentskih raziskovalnih projektih, kar se odraža tudi v uspehih na mednarodnem področju (robotika v kmetijstvu). Dodana vrednost je uvedba strokovnega praktikuma na univerzitetnem študijskem programu 1. stopnje Agrikultura in okolje. Opazen je napredek v uporabi orodja Moodle in aktivnem izobraževanju pedagoškega kadra, delodajalci pa so zadovoljni z usposobljenostjo kadra (stik z delovnim okoljem v času prakse).
Komija fakulteti predlaga, da uvede način preverjanja interesa za izbirne predmete in predvidi omejen način izvedbe manjšega števila izbirnih predmetov letno (npr. izmenično ponujeni izbirni predmeti vsako drugo leto) tako, da bodo v študijskem letu izvedene vse predvidene kontaktne ure. Spletna stran naj bo bolje organizirana z informacijami o možnostih sodelovanja v raziskovalnih projektih, o študentski praksi oz. praktikumu in o možnostih dodatnega strokovnega usposabljanja za študente. Pripraviti je treba poenotena navodila za opravljanje prakse, ki bodo javno objavljena na spletni strani

fakultete, vključno z informacijami o strokovnem praktikumu univerzitetnega študijskega programa 1. stopnje Agrikultura in okolje. Fakulteta naj pripravi poročilo o pregledu učnih enot z namenom identifikacije podvajanja vsebin in pripravi načrt za združevanje vsebin, ki se ponavljajo. Natančno je treba definirati vlogo in naloge učitelja tutorja. Komisija je še ugotovila, da je na fakulteti narobe obrnjena piramida kadrovske strukture, ki ne omogoča ustreznega razvoja fakultete in študijskih programov. Svetuje, da se pripravi predlog zahtevnejših kriterijev za izvolitev v naziv visokošolskih učiteljev na ustreznih habilitacijskih področjih.
Pri izbirnih predmetih se kontaktne ure ne izvedejo v predvidenem obsegu temveč se na podlagi sklepa Senata FKBV glede na število študentov letno zmanjšujejo na 30 % oz. 50 % predvidenih ur, kar ni v skladu z Merili NAKVIS, in predstavlja delno ali večjo pomanjkljivost oziroma neskladnost.
Nadalje delno ali večjo pomanjkljivost oziroma neskladnost pomeni, da se izbirni predmeti izvajajo za vse študente 1. stopnje hkrati (UN in VS), po vsebinsko enakih učnih načrtih in se zaključijo z enakim preverjanjem znanja, kar ni v skladu z Merili NAKVIS in ZViS, pa tudi, da temeljna literatura, navedena v nekaterih učnih načrtih, ni dostopna v knjižnici UM FKBV, ne v fizični ne v digitalni obliki, kar ni v skladu z Merili NAKVIS.

Komisija je v poročilu izpostavila različne možnosti kariernega razvoja (izobraževanja, usposabljanja, ... tudi v tujini, na drugih institucijah itd.).
Fakulteti je bilo predlagano, da izboljša komunikacijo med študenti in študentskimi predstavniki; študenti slabo poznajo pritožbene postopke; spodbujati je treba sodelovanja študentov v komisijah in organih fakultete. Izboljšati je treba komunikacijo s študenti glede izvajanja samoevalvacije ŠP; organizirati redne razgovore z vodjo programa in vključiti študente v evalvacijske postopke. Izboljšati je treba komunikacijo glede posodabljanja ŠP med vsemi deležniki; asistenti in raziskovalci le delno sodelujejo. Komisija še predlaga transparentno vodenje postopkov in odločanja (aktivno sodelovanje komisij pri odločanju in pripravi sanacijskega načrta); spodbujanje anonimnosti v anketah za povečanje odprtosti povratnih informacij.

Študijski program Biosistemsko inženirstvo je primer dobre prakse pri vključevanju kakovostne izvedbe praktičnega dela in inovacij v pedagoški proces, dodatna motivacija je sodelovanje na tekmovanjih, kot npr. FarmBeast - robotika, s čimer se dosega višje standarde kakovosti in povečuje interes za študij.

Na podlagi končnega Poročila o izvedbi notranje programske evalvacije je Fakulteta za kmetijstvo in biosistemske vede Univerze v Mariboru izdelala akcijski načrt z definiranimi aktivnostmi in ukrepi ter roki za izvedbo ukrepov, s katerimi je naslovila izpostavljene priložnosti za izboljšanje. Akcijski načrt je potrdil Senat Fakultete za kmetijstvo in biosistemske vede na 11. izredni seji, dne 21. 8. 2025.

Poročilo o izvedbi notranje programske evalvacije skupaj z akcijskim načrtom fakultete je bilo potrjeno na 11. redni seji Komisije za ocenjevanje kakovosti Univerze z dne 16. 10. 2025.

Poročilo o izvedbi notranje programske evalvacije skupaj z akcijskim načrtom fakultete je bilo potrjeno na 26. redni seji Senata Univerze v Mariboru z dne 28. 10. 2025.